

Factsheet - Resultaten kwaliteitsindicator 17.1.1. Screening ondervoeding geriatrische patiënten 2017

Percentage patiënten op de polikliniek geriatrie dat wordt gescreend op ondervoeding.

Ondanks de aandacht voor het probleem ondervoeding daalt het percentage patiënten dat ondervoed is bij opname in het ziekenhuis nauwelijks. Een belangrijke reden is dat het ondervoedingsprobleem al ontstaat in de periode vóór opname. Bovendien is door de korter wordende ligduur de periode tijdens opname (te) kort om ondervoeding effectief te behandelen. Verschuiving van de ondervoedingszorg naar de polikliniek is een logische en noodzakelijke stap.

Sinds 2006 wordt er in de Nederlandse ziekenhuizen gescreend op ondervoeding. Tijdige herkenning en behandeling is onderdeel van de Basisset Medisch Specialistische Zorg van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) voor alle verpleegafdelingen en de preoperatieve en geriatrie polikliniek.¹

De resultaten van de prestatie indicatoren worden gepubliceerd op www.ziekenhuizen transparant.nl. Daarnaast publiceert de Inspectie voor de gezondheidszorg elk jaar “[Het resultaat telt.](#)” De resultaten van 2017 zijn verwerkt in vijf fact sheets (1 - screening ondervoeding kinderen, 2 - energie en eiwitname van ondervoede kinderen gedurende opname, 3 - eiwitname van ondervoede volwassen patiënten gedurende opname, 4 - screening op ondervoeding op de polikliniek preoperatief verpleegkundig onderzoek en 5 - screening op ondervoeding op de polikliniek geriatrie) Deze fact sheet geeft een overzicht van de resultaten van de prestatie indicator ‘screening ondervoeding op de polikliniek Geriatrie.

Gevraagd is:

Het percentage van de geriatrische patiënten die voor het eerst de polikliniek Geriatrie bezoeken dat is gescreend op ondervoeding

Ziekenhuizen:

Van de 91 Nederlandse ziekenhuizen hebben 74 ziekenhuizen gegevens aangeleverd. Zeventien ziekenhuizen leverden geen gegevens aan, met name omdat zij geen geriatrische polikliniek hebben.²

¹ <http://www.stuurgroepondervoeding.nl/toolkits/prestatie-indicator-ondervoeding-voor-ziekenhuizen>

² Alexander Monro Ziekenhuis (Bilthoven), Alrijne Ziekenhuis (Leiderdorp en Leiden), Antoni van Leeuwenhoek (Amsterdam), Ikazia Ziekenhuis (Rotterdam), Instituut Verbeeten (Tilburg), Maastricht Ziekenhuis (Rotterdam), MAASTRO clinic (Maastricht), Oogziekenhuis (Rotterdam), Radiotherapeutisch Instituut Friesland (Leeuwarden), Radiotherapiegroep (Arnhem, Deventer en Ede), Sint Maartenskliniek (Woerden), St. Anna Ziekenhuis (Geldrop), Treant Zorggroep, locatie Ziekenhuis Bethesda (Hoogeveen), Zaans Medisch Centrum (Zaandam), Zuidwest Radiotherapeutisch Instituut (Vlissingen en Roosendaal), Zuyderland Medisch Centrum (Sittard-Geleen, Heerlen, Brunssum en Kerkrade). Data van Sint Maartenskliniek (Boxmeer) zijn geïncorporeerd in data van Maasziekenhuis Pantein (Boxmeer)

17 ziekenhuizen (23%) hebben een de steekproefmeting gedaan en 57 ziekenhuizen (77%) heeft bij alle patiënten die voor het eerst de polikliniek Geriatrie bezochten nagegaan of er is gescreend op ondervoeding.

Methoden van Screening

59 ziekenhuizen (80%) screenen met de MNA(-SF). Zes ziekenhuizen (8%) screenen met de voedingstoestandmeter (percentage gewichtsverlies en BMI), twee ziekenhuizen (3%) screenen met de SNAQ, twee met de SNAQ in combinatie met BMI en twee met de voedingstoestandmeter in combinatie met MNA. Eén ziekenhuis (1%) screent met de MUST en één ziekenhuis geeft aan de MNA of BMI te gebruiken. Ten slotte heeft één ziekenhuis niet aangegeven hoe er gescreend wordt.

Resultaten van de ziekenhuizen

Gemiddeld screenen de ziekenhuizen $89 \pm 12\%$ van de patiënten op de polikliniek Geriatrie. Het percentage gescreende patiënten varieerde in deze groep ziekenhuizen van 36-100%. Negen ziekenhuizen (12%) heeft een screeningspercentage onder de norm die gesteld is op 80%.

Het percentage patiënten met screeningsuitslag ondervoed is niet gevraagd.

Tabel 1: Screening op ondervoeding op de polikliniek Geriatrie: het percentage gescreende patiënten

Ziekenhuis	Aantal gescreende patiënten (teller)	Aantal patiënten op de geriatrie poli (noemer)	Percentage gescreende patiënten
Erasmus MC (Rotterdam)	12	33	36
Martini Ziekenhuis (Groningen)	347	783	44
Treant Zorggroep, locatie Refaja Ziekenhuis (Stadskanaal)	45	82	55
AMC (Amsterdam)	151	243	62
Ommelander Ziekenhuis Groep (Delfzijl en Winschoten)	56	82	68
Maastricht UMC+ (Maastricht)	43	59	73
UMCG (Groningen)	22	30	73
Catharina Ziekenhuis (Eindhoven)	450	598	75
Franciscus Vlietlandgroep	772	983	79
ISALA Zwolle	32	40	80
Treant Zorggroep, locatie Scheper Ziekenhuis (Emmen)	184	226	81
Bravis ziekenhuis (Bergen op Zoom en Roosendaal)	346	423	82
Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar (Alkmaar)	412	503	82
Sint Maartenskliniek (Nijmegen)	113	136	83

OLVG (Amsterdam)	557	670	83
VUmc (Amsterdam)	234	281	83
Reinier de Graaf Groep (Delft en Voorburg)	544	638	85
MC Slotervaart (Amsterdam)	626	732	86
Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (Tilburg)	814	946	86
Rijnstate (Arnhem, Velp en Zevenaar)	825	958	86
Zuwe Hofpoort Ziekenhuis (Woerden)	83	96	86
Spaarne Gasthuis (Haarlem en Hoofddorp)	1548	1789	87
Medisch Spectrum Twente (Enschede)	26	30	87
UMC Utrecht (Utrecht)	34	39	87
Antonius Ziekenhuis (Sneek)	204	233	88
Ziekenhuis Gelderse Vallei (Ede)	625	712	88
Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Den Helder (Den Helder)	216	245	88
Amphia Ziekenhuis (Breda)	779	875	89
Gelre Ziekenhuizen	529	594	89
Radboudumc (Nijmegen)	288	323	89
Nij Smellinghe (Drachten)	300	334	90
Maasziekenhuis Pantein (Boxmeer)	27	30	90
HagaZiekenhuis (Den Haag)	502	553	91
Deventer Ziekenhuis (Deventer)	484	533	91
Tergooi (Blaricum en Hilversum)	840	922	91
Jeroen Bosch Ziekenhuis ('s-Hertogenbosch)	866	940	92
Meander Medisch Centrum (Amersfoort)	361	391	92
St. Jans Gasthuis (Weert)	350	379	92
Admiraal De Ruyter Ziekenhuis (Goes en Vlissingen)	147	159	92
ISALA Diaconessenhuis Meppel	14	15	93
Ziekenhuis Rivierenland (Tiel)	178	190	94
Laurentius Ziekenhuis (Roermond)	377	399	94
IJsselland Ziekenhuis (Capelle aan den IJssel)	689	725	95
HMC (Den Haag)	1608	1688	95
Diakonessenhuis (Utrecht en Zeist)	920	963	96
Streekziekenhuis Koningin Beatrix (Winterswijk)	343	359	96
Flevoziekenhuis (Almere)	156	163	96
Ziekenhuis St Jansdal (Harderwijk)	296	309	96
Spijkenisse Medisch Centrum (Spijkenisse)	224	232	97
Slingeland Ziekenhuis (Doetinchem)	478	495	97

Bernhoven (Uden)	545	564	97
Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis (Nijmegen)	899	930	97
VieCuri (Venlo en Venray)	527	542	97
Wilhelmina Ziekenhuis (Assen)	228	234	97
Röpcke-Zweers Ziekenhuis (Hardenberg)	196	201	98
Tjongerschans (Heerenveen)	290	296	98
MCL (Leeuwarden)	693	705	98
Elkerliek Ziekenhuis (Helmond en Deurne)	465	473	98
Groene Hart Ziekenhuis (Gouda)	117	119	98
Albert Schweitzer Ziekenhuis (Dordrecht en Zwijndrecht)	1025	1038	99
ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen (Terneuzen)	279	282	99
Rode Kruis Ziekenhuis (Beverwijk)	193	194	99
Máxima Medisch Centrum (Eindhoven en Veldhoven)	497	499	100
RIVAS Zorggroep, Beatrixziekenhuis (Gorinchem)	268	269	100
Ziekenhuis Amstelland (Amstelveen)	370	371	100
Ziekenhuisgroep Twente (Almelo en Hengelo)	695	695	100
St. Antonius Ziekenhuis (Nieuwegein en Woerden)	52	52	100
BovenIJ ziekenhuis (Amsterdam)	290	290	100
LangeLand Ziekenhuis (Zoetermeer)	30	30	100
LUMC (Leiden)	409	409	100
Van Weel-Bethesda Ziekenhuis (Dirksland)	136	136	100
Waterlandziekenhuis (Purmerend)	357	357	100
Westfriesgasthuis (Hoorn)	380	380	100
MC Groep (Lelystad, Dronten en Emmeloord)	42	42	100

Beschouwing van de resultaten

De ziekenhuizen die screenen op ondervoeding op de polikliniek Geriatrie doen dit in het algemeen goed. 88% van de ziekenhuizen die screenen op ondervoeding op de polikliniek Geriatrie haalt de norm van 80%.

Van een aantal ziekenhuizen zijn cijfers mogelijk vertekend; zo gaf één ziekenhuis aan: “De voedingsstatus van geriatrische patiënten komt altijd aan bod. Dit percentage is echter vertekend vanwege een weloverwogen besluit tijdens het consult om de mini nutritional assessment niet als zodanig af te nemen.” Ook gaf één ziekenhuis aan dat de lage score verklaard wordt door slechte

vindbaarheid in het EPD. Tenslotte gaven twee ziekenhuizen aan dat data geëxtrapoleerd of onvolledig zijn i.v.m. overgang naar een nieuw EPD.

Toevoeging van het percentage geriatrische patiënten met “screeningsuitslag ondervoed” aan deze indicator en de methode van screening zal helpen de resultaten van de verschillende ziekenhuizen met elkaar te kunnen vergelijken en de omvang van het ondervoedingsprobleem te verduidelijken.

Deze factsheet wordt uitgegeven met als doel inzage te geven in de cijfers en uitkomsten van de verschillende ziekenhuizen. In de cijfers is terug te zien dat de absolute aantallen en de uitkomsten per ziekenhuis verschillen. Wij willen de ziekenhuizen dan ook stimuleren om onderling contact te zoeken met elkaar om met en van elkaar te leren.